

Stanowisko nr 44/4/2025
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z dnia 20 sierpnia 2025 r.

w sprawie
uwzględnienia województwa śląskiego wśród wiodących ośrodków badań
i rozwoju sztucznej inteligencji
oraz uzupełnienia w tej kwestii dokumentu
Polityka rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku
opracowanego pod auspicjami Ministerstwa Cyfryzacji

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach wnosi o uwzględnienie województwa śląskiego jako jednego z miejsc, w którym powstanie wiodący ośrodek badań i rozwoju sztucznej inteligencji.

Opracowana pod auspicjami Ministerstwa Cyfryzacji *Polityka rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku*, jest dokumentem opisującym wielowymiarowe i co najważniejsze ambitne działania, których realizacja sprawi, że Polska nie tylko aktywnie zmierzy się z wyzwaniami, ale również efektywnie podchwyci szanse stwarzane przez technologie związane ze sztuczną inteligencją.

Jednymi z kluczowych działań jest wytworzenie krajowej infrastruktury niezbędnej do budowania modeli AI i usług o nie opartych. Słusznie zakłada się bowiem, że zachowanie autonomii w tym obszarze istotnie zwiększy bezpieczeństwo państwa oraz pomoże wypracować przewagę konkurencyjną naszego kraju. Ośrodki te siłą rzeczy staną się istotnym czynnikiem przyczyniającym się do rozwoju regionu, w którym zostaną wytworzone. Zgodnie z przedstawioną w *Polityce* koncepcją mają one powstawać w miejscach, w których obecnie funkcjonują silne ośrodki obliczeniowe. Niestety województwo śląskie nie jest przewidziane jako jedno z wiodących miejsc lokalizacji ośrodka rozwoju sztucznej inteligencji i to pomimo tego, że nasz region jest jednym z najludniejszych w Polsce, posiada bardzo duży potencjał naukowy i przemysłowy.

WRDS w Katowicach jest zdania, iż należy koniecznie doprowadzić do uzupełnienia projektowanego dokumentu o Metropolię Górnośląsko-Zagłębiowską jako ośrodek wiodący w pracach nad rozwojem AI w Polsce. Jest po temu szereg istotnych powodów, a między innymi te wymienione poniżej:

1. Największy w Polsce potencjał technologiczny i przemysłowy skupiony jest w województwie śląskim, co stwarza dogodne środowisko do trenowania i aplikacji rozwiązań w zakresie AI. Bez wątpienia rozwój sztucznej inteligencji poprzez zastępowanie kolejnych obszarów aktywności człowieka wpłynie fundamentalnie na aktywność gospodarczą i rynek pracy. Nasze województwo jako największe skupisko ludzi w Polsce odczuje te zmiany szczególnie silnie. Stworzenie wiodącego ośrodka AI pozwoli pracownikom lokalnych firm i instytucji w znacznie większym stopniu uczestniczyć w procesie zmian i kształtować swoją przyszłość;
2. Trwająca transformacja regionu wymaga powiązania tych procesów z najnowszymi rozwiązaniami technologicznymi w Polsce i na świecie, aby Śląsk znów był „silnikiem napędowym” państwa polskiego, jak było to przez niemal cały XX w. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach, w ramach której m.in. we wrześniu 2016 r. zostało podpisane

Porozumienie na rzecz zintegrowanej polityki rozwoju województwa śląskiego, co miało się stać swojego rodzaju programem dla szeroko rozumianego Śląska, wielokrotnie zwracała uwagę, że z zachowaniem praw pracowników i innych interesariuszy region powinien zmierzać w stronę przemysłowej transformacji w oparciu o nowoczesne technologie;

3. Województwo posiada duże i zróżnicowane zaplecze naukowe i akademickie, czego dowodzi m.in. tytuł Europejskiego Miasta Nauki dla Katowic w roku 2024. Rozwój sztucznej inteligencji, to doświadczenie i kompetencje ludzi, specjaliści rozwijający algorytmy sztucznej inteligencji, implementujący je oraz tworzących systemy z jej wykorzystaniem. Tego rodzaju zasobami kadrowymi dysponuje województwo śląskie. Uczelnie z regionu prowadzą aktywnie badania w obszarze sztucznej inteligencji. Jest to potencjał, w oparciu o który można budować zasoby AI infrastruktury krajowej. Z drugiej strony, silna infrastruktura krajowa AI zlokalizowana w regionie w dłuższej perspektywie będzie stymulowała rozwój zlokalizowanych tu ośrodków akademickich;
4. Podpisana umowa na realizację budowy centrum komputerowego Politechniki Śląskiej podpisana przez Marszałka Województwa Śląskiego z Rektorem Politechniki Śląskiej. Inwestycja ta w przeciągu roku pozwoli Politechnice Śląskiej stworzyć superkomputer o jednych z największych mocy obliczeniowych w Polsce .
5. Lokalne uczelnie i ośrodki technologiczne mają wyjątkowo mocne powiązanie z otoczeniem gospodarczym i społecznym i wspólnie tworzą system unikalny w kraju. Tak było przez lata rozwoju przemysłu ciężkiego w regionie i tak jest i powinno być podczas transformacji technologicznej i energetycznej regionu. Potwierdzeniem tego kierunku jest utworzenie 3 lipca 2025 r. w Katowicach, w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, na bazie Instytutu Technik Innowacyjnych EMAG, Instytutu Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa (Łukasiewicz – AI). Systemem operacyjnym tych procesów będzie „sztuczna inteligencja”. To tu, w naszym regionie powinno być jej wielkie laboratorium, a AI powinna być jednym z nowych przemysłów województwa.;
6. Skomplikowana infrastruktura AI wymaga dużej infrastruktury energetycznej. Ten aspekt również przemawia za naszym regionem. Potencjalne ograniczenia zasilania związane np. ze zmianami klimatycznymi są tu relatywnie najmniejsze;
7. Województwo ma największe doświadczenie w cyfryzacji danych medycznych, to tu działają prężne ośrodki medyczne, naukowe i wdrożeniowe związane z medycyną. Mogłyby stanowić o unikalnej odrębności regionu jako „ośrodka wiodącego”;
8. Należy rozważyć również polityczne koszty pominięcia województwa śląskiego w planach rozwoju cyfryzacji. Nieumieszczenie województwa na mapie wiodących ośrodków dla rozwoju AI będzie sygnałem dla społeczności regionu, że w wizji rozwoju państwa nasz region nie zajmuje kluczowej pozycji.

Podsumowując, WRDS w Katowicach uważa, że niewystarczająca obecność województwa śląskiego w Polityce rozwoju sztucznej inteligencji oznacza niewykorzystanie ogromnych zasobów i potencjału tkwiących w naszych uczelniach, instytucjach badawczych, podmiotach gospodarczych dla dobra państwa polskiego. W trosce o lepszą przyszłość naszego regionu i Polski wnosimy o należyte uwzględnienie województwa śląskiego, w szczególności Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii jako ośrodka wiodącego w *Polityce rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 rok*.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach

Marek Zychla